
Om videreføring av fakultetenes overføringer fra 2013 til 2014

Bakgrunn

I styresak 84/12 vedtok styret at overføringer ved fakultetene som er på mer enn 2 % av grunnbevilgningen må godkjennes av styret.

I denne saken kommenteres også enkelte andre overføringer. For en mer helhetlig omtale vises det til sak 5b/14 om økonomirapport 2013.

Situasjonen etter 2013

Midler for publiseringspoeng

Tildelingene av driftsmidler basert på publisering ble innført i 2012, etter modell foreslått av Fagerbergutvalget. Midlene er ikke overførbare, det var forutsetning da midlene ble bevilget. Det er restmidler på totalt 623.000 kroner på dette tiltaket. Fordelingen er som følger: HF kr. 216.000, MN kr. 83.000, SV kr. 85.000, JUS kr. 23.000, PS kr. 118.000, FFS kr. 82.000 og UM kr. 16.000. Det er lagt opp til at disse midlene trekkes inn slik praksis tilsier.

Overføringer ved UiB felles

Overførte midler ved Eiendomsavdelingen er trukket inn for byggprosjekter med forsinkelse. Disse midlene er disponert til nedbetaling av intern gjeld for bygg (forskutteringer) som da er redusert fra 156 mill. til 57 mill. kroner. En reduksjon på 99 mill. kroner i et år der budsjettet hadde lagt opp til en ytterligere gjeldsøkning på 27 mill. kroner. Dette grepet reduserer risikoen i universitetsøkonomien og bedrer oversikten, slik det var forutsatt i sak 81/13 Budsjett for universitetet i Bergen for 2014. I Eiendomsavdelingens budsjett for 2014 er det forsøkt innarbeidet en realistisk budsjettering av både nye tiltak og tiltak med forsinkelser. Dersom fremdriften skulle vise seg å bli bedre enn forutsatt, kan det hende at byggforskutteringene igjen må økes.

Andre overføringer ved UiB felles er bl.a. 17,5 mill. kroner i forpliktelse for fellesløftet, 5,7 mill. forutsatt som delfinansiering av budsjett 2014, 9 mill. til museumshagen, 4,5 mill. i midler til UH-nett-vest og en rekke bindinger knyttet til forpliktete tiltak i 2014. Avsluttede tiltak med restmidler er trukket inn. Dette gjelder bl.a. midler til tilsetting av egen internrevisor. Dette tiltaket foreslås endret slik at midlene fremover vil bli brukt til å kjøpe tjenester eksternt, slik praksis var t.o.m 2012. Videre overføres 42 mill. kroner i utstyrsmidler til det nye odontologibygget. Videre overfører UiB felles som omtalt over -57 mill. i forskuttering – dvs. intern gjeld som midlertidig finansierer tiltak med sikkerhet i overføringer på andre poster i universitetsbudsjettet. En total overføring på 42 mill. kroner ved UIB felles betyr i praksis at utstyrsmidlene til odontologi utgjør hele overføringen, resten er finansiert med forskutteringer som må betales ned over tid. I 2014 er det ikke lagt opp til slik nedbetaling.

Overføringer utover 2 % ved fakultetene

Regnskapet for 2013 (sak 5b/14) viser at Det humanistiske, Det matematisk-naturvitenskapelige og Det juridiske fakultet, sammen med Universitetsmuseet har overføringer som overstiger 2 % av grunnbevilgningen. I det følgende presenteres fakultetenes kommentarer til situasjonen og deres planer for bruk av overføringene.

Det humanistiske fakultet (HF) overførte 22,7 mill. kroner til fra 2012 til 2013. Målet i løpet av 2013 var å redusere denne overføringen til 8 mill. Prognosene ble oppjustert gjennom året og HF har nå en positiv overføring til 2014 på hele 29,3 mill. kroner. Dette er 7,8 % av årets inntektsramme og beløp utover 2 % utgjør 21,8 mill. kroner. Det er spesielt på øremerkede prosjekter at forbruket har vært lavt. Grunnen er i hovedsak at ansettelse har tatt tid å få på plass, særlig stipendiat og postdoktorstillinger. Fakultetet har i sin tilbakemelding redegjort for en rekke bindinger, bl.a er 4-årige postdoktorstillinger vedtatt tilsatt for å bygge ned 4 mill. kroner av overføringen knyttet til postdoktorstillinger. Fakultetet har videre en overføring på 4,1 mill. for EVU-prosjekter etter omorganiseringen av etter- og videreutdanningsvirksomheten ved UiB. På annuumsrammen planlegger fakultetet bl.a. å disponere 1,5 mill. kroner til et tørrlaboratorium som er nødvendig for å videreføre ERC-prosjektet Tracysymbols. Fakultetets annuum har videre ca. 7 mill. kroner til gode i interne avregninger mellom stipendiatprosjektet og annuum.

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet (MN) overførte 21,8 mill. kroner til 2013, en overføring som har økt til 28,3 mill. Dette er 4,9 % av årets inntektsramme og beløp utover 2 % utgjør 16,7 mill. kroner. Størsteparten av overskuddet er innen øremerkede tiltak, i tillegg til andre forpliktelser ved fakultetet. Fakultetet ventet en betydelig inntektsnedgang i 2014 som følge av reduserte resultatmidler. Fakultetet satt derfor av midler for å møte denne. Andre forklaringer er forsinkelser i bruk av egenandeler og utstyrsmidler. Det er interne forpliktelser (35 mill. kroner) som langt overstiger overføringen og fakultetet har sendt inn en oversikt over disse, bl.a 7,1 mill. til SFF-egenandeler, 7,6 mill. kroner til forskjellige bidragsprosjekter og 8,6 mill. til utstyrsmidler.

Det juridiske fakultet (JUS) overførte 5,3 mill. til 2013, en overføring som har økt til 7,5 mill. kroner. Dette er 6,8 % av årets inntektsramme og beløp utover 2 % er 5,3 mill. kroner. Underforbruket i 2013 kommer av lavere forbruk på drift og interne transaksjoner, som blant annet inkluderer økt overheadinntekter og overføring av EVU-aktivitet til fakultetet. Overføringen har bl.a. bindinger til prosjekt i regi av Regional Etisk Komite (2,4 mill.) og EVU-midler (2,8 mill.). Fakultetet planlegger høyere aktivitet i 2014 enn i 2013 og melder om at en positiv overføring på 7,5 mill. i løpet av året kan bli snudd til et underskudd på 4 mill.

Universitetsmuseet (UM) overførte 9,3 mill. fra 2013. Denne overføringen inkluderte 4,5 mill. til flytting til Hansahallene. I 2014 ble flyttingen gjennomført og overføringen er redusert betydelig, til 4,4 mill. Dette er 4,0 % av årets inntektsramme og beløp utover 2 % er 2,2 mill. kroner. Overføringen er i hovedsak forklart med forsinkelse på kjøp av en gravemaskin og en traktor i 2013 og for få tilsatte stipendiater. Det siste utgjør 2,4 mill.

Universitetsdirektørens merknader

De siste årene har det vært en viktig del av universitetets økonomistyring å bygge ned overføringene. Som del av dette er virkemidler som forskutteringer og restriksjoner på fakultetenes overføringer tatt i bruk. Overføringen på grunnbevilgningen er nå 64 mill. kroner av UiB eget budsjett pluss 42 mill. kroner i øremerkede utstyrsmidler fra KD. Dette er, slik universitetsdirektøren ser det, et akseptabelt nivå. Det trenger nå ikke være noe mål i seg selv å redusere nivået da et visst volum av overføringer også gir handlingsrom.

Midlene til premiering av publiseringer er vedtatt videreført også i 2014 men vil så bli avvirket. Ordningen forutsettes videreført med eksisterende rutiner frem til dette. Det betyr at 2013-tildelingen var midler til bruk i 2013. Restmidler på denne posten overføres derfor ikke. Utgangspunktet for vedtaket om å regulere adgangen for fakultetene til å overføre ubrukte midler fra ett år til et annet, var ønsket om å ha oppmerksomhet om å utnytte de ressursene universitetet har, å sette penger i aktivitet. Samtidig er det selvsagt viktig at ressursene brukes planmessig for å nå universitetets mål, i tråd med de strategiske prioriteringene.

De fakultetene som avslutter sine regnskaper med enn 2 % av grunnbevilgningen, har gitt begrunnelser for situasjonen og har gjort rede for hvordan midlene ønskes brukt, dersom de stilles til disposisjon for bruk i 2014. Universitetsdirektøren har gått gjennom begrunnelsene og finner det riktig å anbefale at overføringene ved Det matematisk-naturvitenskapelig fakultet, Det juridiske fakultet og Universitetsmuseet stilles til rådighet for 2014 uten ytterligere justeringer enn det som følger av inndragningen av de såkalte Fagerbergmidlene.

Det humanistiske fakultet er det fakultet som overfører mest – både i kroner og prosent. 7,8 % av fakultetets inntektsramme står utbrukt med årets slutt. I fakultetets overføring er det restmidler på 2,7 mill. kroner til de sentralt finansierte studiesentrene i Tyskland og England. Videre er det er 0,6 mill. kroner i rest på midler til norskundervisning for studenter og ansatte, også dette et tiltak finansiert av UiB felles. Begge tiltakene har årlig finansiering over UiB sitt fellesbudsjett og universitetsdirektøren kan vanskelig se gode grunner for at det skal overføres midler til disse formålene, de vil begge få det de trenger i 2014. Fakultetet overfører 10 mill. kroner på stipendiatprosjektet. Men en gjennomgang av denne posten viser at 7 mill. er forsinket refusjon mot fakultetets annuum. Dette må regnes som frie midler og forklarer økningen på dette prosjektet i 2013 og tilsvarende mye av nedgangen overføringene på fakultetets annuum. Hensyntatt dette overfører fakultetet relativt mye frie midler.

Det har vært konstruktiv dialog mellom universitetsledelsen og fakultetsledelsen i denne saken. Fra fakultetets side er det viktig å få frem at tilsetting av 7 nye postdoktorstillinger vil kreve bruk av midler utover fakultetets vanlige rammer. Fra Universitetsledelsens side er det viktig at midler settes i virksomhet til prioriterte formål.

HF har i sitt budsjettforslag for 2014 argumentert med behovet for økt utstyrtildeling til Griegakademiet. Fakultetet skriver bl.a. at «det er behov for en permanent styrkning av utstyrbudsjettet på 2 mill. kroner for å dekke det kontinuerlige behovet for utskifting av musikkinstrumenter». Dette ble det ikke funnet rom for da Universitetsstyret behandlet budsjettet for 2014. Videre omtales økte bygginvesteringer som svært viktig i fakultetets budsjettforslag. Fakultetet skriver at de setter av 1,5 mill. til oppussing/oppgradering ved Sydneshaugen skole. I forbindelse med årsavslutning for 2013 har fakultetet bevilget ytterligere midler til informasjonssenter samme sted.

Universitetsdirektøren mener at en omdisponering av restmidler fra prosjektene for studiesentre og norskundervisning til andre formål ved fakultetet bør tilrådes. Videre tilrår universitetsdirektøren en omdisponering av en del av fakultetets restmidler på annuumsrammen. Til sammen 7 mill. kroner foreslås omdisponert fra disse postene tilsammen.

Det er ingen tvil om at utstyrsinvesteringer ved Griegakademiet er tiltrengt. Omdisponeringen vil gjøre det mulig å sette av 2 mill. kroner til utstyr ved Griegakademiet. Ytterligere 5 mill. kroner bør disponeres inn mot byggtiltak i samarbeid med Eiendomsavdelingen. En slik bruk av midler vil bringe overføringene raskere ned og begrense en evt. økning i de faste kostnadene ved fakultetet.

Med disse kommentarene fremmes følgende forslag til

vedtak:

1. Restmidler på totalt 623.000 kroner for publiseringsmidler trekkes inn med følgende fordeling: HF kr. 216.000, MN kr. 83.000, SV kr. 85.000, JUS kr. 23.000, PS kr. 118.000, FFS kr. 82.000 og UM kr. 16.000.
2. Overføringene med UiB felles, inkludert omdisponeringen mellom byggprosjekter og forskutteringer tas til etterretning.
3. Midler utover 2 % overføres i sin helhet ved Det matematisk-naturvitenskapelig fakultetet, Det juridiske fakultet og Universitetsmuseet.
4. Innenfor midler utover 2 % ved Det humanistiske fakultet øremerkes kr. 2.000.000 til utstyr ved Griegakademiet og kr. 5.000.000 til byggtiltak i samarbeid med Eiendomsavdelingen. For øvrig overføres midlene i sin helhet.

Sven-Egil Bøe-Kjell Bernstrøm/04.02.2014

